

Keď blízky odchádza, cítime žiaľ a dôsledkom žiaľu je samota, preto sme naplnení nesmiernou túžbou po láske. Lásku, po ktorej túžime, by sme mali radšej hľadať a nachádzať u dobrých ľudí, ktorých nám život privádza do cesty.

V prírode občas vidíme stromy zlomené vetrom. Drevom ešte azda koluje život, kmeň je však napoly a strom zmrzačený. O kúsok ďalej stojí iný strom: týči sa do výšky a je urastený. Aj on vzdoroval víchrici, lenže zapustil silnejšie korene, načerpal zo zeme viac sily a narástol vyšší a mocnejší, takže v nečase obstál.

Aj my ľudia prekonávame podobné búrky. Pri nich nás prudké nárazy vetra buď zlomia, alebo posilnia a utužia. Niektorí z nás sa po údere, ktorý im utŕžil odchod milovaného, už nezodvihnú. Takto to však nemusí byť. Všetci môžeme žiaľ premôcť, stačí ho primerane uchopiť. Porazený je len ten, kto sa vzdá.

Kde je vôľa, tam je aj cesta... Závisí to teda od nás. Nezabudnime na to ani v najchmúrnejšej chvíli.

Diamant je najtvrdší, najkrajší a najdrahší zo všetkých drahokamov. Ak sa má ukázať v celej svojej nádhere, treba ho najprv vylúpnuť z kryštálu. Potom ho majstri musia vybrúsiť do najrôznejších podôb, aby sa svetlo lámalo na jeho mnohých uhloch, a tak vznikne zázračná hra farieb. Práve lom svetla je to, čo

dáva diamantu ušľachtilú krásu a vysokú cenu. Diamant nie je výrobkom človeka, pochádza priamo od Stvoriteľa. Pramení z Božej stvoriteľskej myšlienky a v sivej kamennej hmote tohto sveta je Jeho úsmevom.

Ľudská duša sa podobá diamantu. Tiež vytryskla z Božieho tvorenia a je najušľachtilejšia zo všetkého, čo vzniklo. No i ona musí prekonať určitý proces, aby sa jej krása zaskvela v plnej nádhere. Musí sa vylúpnuť zo svetských kryštálov a treba ju vybrúsiť. Pretože žije a cíti, jej výbrus často vnímame bolestne. Ak ho však robí ruka veľkého Majstra, kameň sa zušľachtí a prejaví sa jeho podoba.

Podobný proces prebieha i v období nášho žiaľu. Jediné, čo nám vtedy ostáva, je nechať Majstrovi voľnú ruku. Pretože aj my sa musíme od mnohého oddeliť, aj my sme zaprášení, aj na nás je nános, pre ktorý nemôžeme odrážať svetlo Božej lásky.

V každom z nás driemu nevyužitá možnosť, vlohy, ktoré sa ešte neprejavili. Ruka veľkého Majstra dokáže našu dušu očistiť a vybrúsiť tak, že sa bude jať ako najkrajší diamant. Takýto je teda Boží úmysel, keď nám do cesty posieľa prekážky a žiaľ. Sme na ne pripravení?

Všetci máme vymeraný čas života, a ten je v rukách Božích: On vie, kedy je hodina našej smrti, On ju určuje.

Nie je ľahké pochopiť zmysel toho, čo sa stalo – najmä nie nám, čo zostávame so svojím smútkom. Jedno však musíme urobiť: skloniť sa pred vôľou Božou a akceptovať Jeho cesty. V tom spočíva triumf viery.

O rozhovor sme požiadali Natáliu Kacianovú...

Čo robíte a prečo?

Moja služba by som definovala ako pastorálnu starostlivosť o zomierajúcich a smútiacich. V cirkevnom zbore v Martine sprevádzam ľudí, ktorí zomierajú alebo stratili milovaného príbuzného. Taktiež koordinujem vzdelávací program, ktorý sa špecifikuje na pomoc ľuďom v ťažkých a zlomových situáciách – konkrétne v poslednej fáze života alebo po strate blízkej osoby. Zomieranie, sprevádzania a smútok sú hlavné témy ročného kurzu na Biblickej škole v Martine. Kurz môže ročne absolvovať maximálne 15 študentov. Som veľmi vďačná Pánu Bohu, že toho roku mám opäť 15 úžasných ľudí zo Slovenska, Čiech aj Srbska.

Ako evanjelická farárka v Sučanoch a neskôr v Martine som sa venovala hlavne deťom, konfirmantom a mládeži. Pastorálnej starostlivosti o smútiacich som sa začala venovať až po tom, ako mi v 26 rokoch na rakovinu zomrela mama. Vlastne mojej mame a môjmu smútku vďačím za to, že dnes pomáham a vyučujem ľudí, ktorí si otvorene pripúšťajú, že trpia a vďaka svojmu smútku a bolesti dokážu pochopiť a sprevádzať tých, ktorí trpia ešte viac.

Ako byť človeku, ktorý smúti oporou a čoho sa pri potešovaní vyvarovať?

Sprevádzanie každého jedného človeka je výnimočné a neopakovateľné. Nikto z nás neprežíva žiaľ rovnakým spôsobom a nikto z nás nevie presne povedať, čo sa v tom druhom človeku odohráva. Ak aj mám osobnú skúsenosť zo žiaľom, ak aj sprevádzam človeka, ktorému v mladom veku zomrela mama, jeho žiaľ bude úplne iný ako bol ten môj. A preto sa pri potešovaní a sprevádzaní smútiacich neodporúča porovnávať s druhými a potešovať slovami: Musíš byť silný(á), ako skala, musíš byť oporou svojej rodine, musíš byť príkladom pre ostatných. Pozri sa na tých a tých, aké ťažké to majú a ako dobre to zvládajú. Prejavom sily v smútku nie je byť ako skala. Prejavom sily je pripustenie si toho, ako veľmi nás smrť blízkeho človeka zranila, ako nám je bez neho ťažko a ako tejto pravde chceme a budeme čeliť.

Dokončenie rozhovoru na strane 16...

